

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। उषसः। त्रिष्टुप्।

व्यु॑षा आवः॑ प॒थ्या॑३ ज॒नानां॑ पञ्च क्षि॒तीर्मानु॑षीर्बो॒धय॑न्ती।

सु॒सं॒दृग्भि॒रु॒क्षभि॒र्भानु॑म॒श्रेद्वि॒ सूर्यो॑ रोद॒सी च॒क्षसावः॑ ॥ ७.०७९.०१

पञ्च क्षितीर्मानुषीः- ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्रनिषादान्। बोधयन्ती। जनानाम्- विशाम्। पथ्या- पथि।
उषाः- उदयदेवता। व्यावः- व्यौच्छत्। सुसंदृग्भिः- सुदशनैः। उक्षभिः- सेक्तृभिः स्वगुणैः।
भानुम्- प्रकाशम्। अश्रेत्- आश्रयति। सूर्यः। रोदसी- द्यावापृथिव्यौ। चक्षसा- प्रकाशेन। वि
आवः- विवृणोति ॥१॥

व्य॒ञ्जते॑ दि॒वो अन्ते॑ष्व॒क्तून्वि॒शो न यु॒क्ता उ॒षसो॑ यतन्ते।

सं ते॒ गाव॑स्त॒म आ वर्त॑यन्ति॒ ज्योति॑र्यच्छन्ति॒ सवि॑तेव॒ बाहू॑ ॥ ७.०७९.०२

दिवः- नभसः। अन्तेषु- पर्यन्तप्रदेशेषु। अक्तून्- तेजांसि। उषसः। व्यञ्जते- व्यक्तीकुर्वन्ति।
युक्ताः- योगिनः। न- इव। यतन्ते- प्रयत्नं कुर्वन्ति। ते- तव। गावः- रश्मयः। तमः-
अन्धकारम्। सम्- सम्यक्। आवर्तयन्ति- नाशयन्ति। सविता- सूर्यः। बाहू-
बाहूपलक्षितरश्मीन्। इव। ज्योतिः। यच्छन्ति- ददति ॥२॥

अ॒भूदु॒षा इन्द्र॑त॒मा म॒घोन्य॑जी॒जनत्सु॑वि॒ताय॒ श्रवा॑ंसि।

वि दि॒वो दे॒वी दु॒हिता॑ द॒धात्य॑ङ्गि॒रस्त॒मा सु॒कृते॑ वसू॒नि ॥ ७.०७९.०३

इन्द्रतमा- परमेश्वरी। मघोनी- सम्पद्वती। उषाः। अभूत्- अभवत्। सुविताय- आनन्दाय।
श्रवांसि- श्रुतीः। अजीजनत्- ससर्ज। दिवो दुहिता- दिव्या। देवी- लीलावती। अङ्गिरस्तमा-
अतिशयेन गतिशीला। सुकृते- शोभनकर्मणे। वसूनि- सम्पदः। वि दधाति ॥३॥

ताव॑दु॒षो रा॒धो अ॒स्मभ्य॑ रा॒स्व याव॑त्स्तो॒तृभ्यो॑ अर॑दो गृ॒णाना॑।

यां त्वा जङ्गुर्वृषभस्या रवेण वि दृळ्हस्य दुरो अद्रेरौर्णोः ॥ ७.०७९.०४

यावत् । स्तोतृभ्यः- स्तुतिकरेभ्यः । गृणाना- स्तुता । अरदः- अयच्छः । तावत् । उषः । राधः- संसिद्धिम् । अस्मभ्यम्- नः । रास्व- यच्छ । वृषभस्य- वर्षकस्य मन्त्रस्य । रवेण- शब्देन । त्वा- त्वाम् । याम् । जङ्गुः- जानन्ति । सा त्वम् । दृळ्हस्य- दृढस्य । अद्रेः- गिरिमेघोपलक्षितजडस्य । दुरः- द्वाराणि । वि और्णोः- विवृतान्यकरोः ॥४॥

देवदेवं राधसे चोदयन्त्यस्मद्यक्सूनृता ईरयन्ती ।

व्युच्छन्ती नः सनये धियो धा यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ७.०७९.०५

राधसे - संसिद्धये । देवदेवम्- प्रतिदेवम् । चोदयन्ती । अस्मद्यक्- अस्मदभिमुखम् । सूनृताः- प्रियहितवचः । ईरयन्ती- प्रेरयन्ती । व्युच्छन्ती- तमो विवासयन्ती । नः- अस्मदर्थम् । सनये- लाभाय । धियः । धाः- धारय । यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥५॥

Dr. Ratan Kumar